

Handläggare
Teresia Skönström
08-508 263 80**Till**
Exploateringsnämnden
2014-04-10

Ansöka om statliga medel enligt förordning (SFS 2004:100) om avhjälpande av föroreningssskador i Vinterviken

Förslag till beslut

1. Stockholms stad genom dess exploateringskontor tar på sig ansvaret som huvudman i det fortsatta arbetet om avhjälpande av föroreningssskada i Vinterviken och ansöker om statliga medel.
2. Nämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Krister Schultz
FörvaltningschefMarita Anheim
AvdelningschefIngmarie Ahlberg
Enhetschef**Exploateringskontoret**
Avdelningen för ProjektutvecklingFleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 263 80
Växel 08-508 276 00
teresia.skonstrom@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se/exploateringskontoret

Bakgrund

Vinterviken är ett välbesökt parkområde med en lång industrihistoria. I området finns flera bevarade äldre byggnader, som påminner om den tidigare epoken. Dessa används bland annat för boende, restaurang och konstnärsateljéer.

Området är mest känt för att Alfred Nobel bedrev sprängämnestillverkning här i slutet av 1800-talet och i början av 1900-talet. Även salpeter- och svavelsyra tillverkades. Det senare har gett upphov till föroreningar i området i form av tungmetaller. Lagring av sprängämnen pågick fram till 1960-talet. Under 1950- och 1960-talen bedrevs försök med urlakning av uran ur blyhaltig skiffer.

Utförda undersökningar har visat att metaller och PAH förekommer i förhöjda halter i främst jord och sediment. I miljöförvaltningens ansvarsutredning framkom att inget av de bolag som bedrev verksamhet finns kvar och kan stå som ansvariga.

Statliga medel kan sökas hos Naturvårdsverket för avhjälpande av föroreningskada där ingen kan stå som ansvarig. Länsstyrelsen har bedömt att Vinterviken tillhör ett av länets 10 mest prioriterade objekt att åtgärda och statliga medel bör sökas.

Hösten 2011 gick staden i form av exploateringskontoret in med en ansökan om statliga medel för att ta fram en huvudstudie enligt Naturvårdsverkets modell. Statliga medel i form av 1 Mkr tilldelades staden våren 2012. Konsultföretaget Golder Associates AB har tillsammans med exploateringskontoret, miljöförvaltningen och fastighetskontoret tagit fram en huvudstudie för Vinterviken i samråd med länsstyrelsen.

Ärendets beredning

Undersökning av förorenade områden med statliga medel är komplexa projekt som ska genomföras stegvis enligt Naturvårdsverkets modell genom initiering, förstudie, huvudstudie, förberedelser, genomförande och uppföljning. Inför varje nytt projektskede ska huvudmannen i samråd med länsstyrelsen ta beslut om att avsluta eller gå vidare och söka finansiering för nästa skede.

I Vinterviken har projektet kommit till slutredovisning av huvudstudie. Slutsatsen i huvudstudien för Vinterviken visar på att det finnas ett åtgärdsbehov i området. För att kunna gå vidare med ansökan om medel för nästa steg (förberedelse och genomförande av efterbehandling) behövs ett beslut att exploateringskontoret tar på sig ett fortsatt ansvar som huvudman.

Naturvårdsverkets utgångspunkter för efterbehandling med statliga medel har formulerats utifrån långsiktighet och hållbarhet i syfte att skydda hälsa, miljö och naturresurser nu och i framtiden. Efterbehandlingsåtgärderna bör reducera miljö- och hälsoriskerna så långt det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt och åtgärderna bör vara av engångskaraktär. Åtgärder bör väljas och genomföras så att intrånget i andra intressen blir så litet som möjligt, till exempel vad gäller kulturminnesvården.

Naturvårdsverket fördelar bidrag för efterbehandling utifrån en nationell prioritering. Regeringens anslag till området kan variera vilket bland annat medför att det kan ta tid innan statliga medel tilldelas för efterbehandling.

Analys och konsekvenser

Den som tar på sig ett huvudmannaskap idag behöver inte stå för någon egeninsats av pengar. Däremot ska huvudmannen stå för sina egna arbetskostnader, till exempel för arbetsuppgifter såsom deltagande i styrgrupper, arbetsgrupper, ekonomihantering, administration och fastighetsfrågor mm.

Huvudmannens ansvar inkluderar både det finansiella ansvaret och beställaransvaret. Huvudmannen är lika med projektets verksamhetsutövare och byggherre.

Efterbehandlingsåtgärder i Vinterviken innebär att träd främst längs stranden kommer tas bort, sediment på botten bytas ut samt att en del jord måste bytas ut vid stranden, på gräsmattan, bakom Svavelsyrafabriken och i några bostadsträdgårdar.

Exploateringskontorets förslag

Stockholms stad genom dess exploateringskontor tar på sig ansvaret som huvudman i det fortsatta arbetet om avhjälpande av föroreningskada i Vinterviken och ansöker om statliga medel.

Slut